

Świętuj, żeby zrozumieć

W RAMACH PROGRAMU: „Globalna szkoła. Dla zaawansowanych”

W niniejszym tekście prezentujemy podpowiedzi, które pozwolą przeprowadzić afirmacyjne spotkanie po zakończonym projekcie młodzieżowym. Inspiracją do tekstu są rytuał Siyyum z pedagogiki żydowskiej oraz psychologia pozytywna, wskazująca na znaczenie wdzięczności dla poczucia szczęścia. Rytuał Siyyum związany jest z aktem przejścia pomiędzy dwoma oddzielnymi jednostkami procesu uczenia się. Wydarzenie to zamyka jedno doświadczenie i otwiera na kolejne. Afirmacyjne podejście, jakie jest podstawą spotkania w duchu Siyyum pozwala wydobyć pełną wartość i pełne znaczenie projektu, jak też lepiej zintegrować go z innymi życiowymi doświadczeniami nastolatków.

TEMAT: Świętuj, żeby zrozumieć

OPRACOWANIE: Karolina Giedrys-Majkut

CZAS TRWANIA: 45 min (czas zależy będzie od wybranej formuły)

POZIOM NAUCZANIA: dowolny

PRZEDMIOT: spotkanie zamykające projekt młodzieżowy

CELE:

- pobudzenie do refleksji nad wartością projektu, w którym młodzież brała udział,
- wzmocnienie motywacji do podejmowania działań społecznych,
- uświadomienie wartości i celów,
- rozwój wdzięczności jako siły charakteru.

KRYTERIA SUKCESU:

- uczestniczki zyskują lepszy wgląd w charakter projektu i jego znaczenie;
- uczestniczki lepiej rozumieją różnorodność jako naturalną cechę społecznych doświadczeń;
- uczestniczki lepiej czują się w zespole projektowym lub klasowym.

Kluczowe zagadnienia: wdzięczność, zaangażowanie, wspólnota, doświadczenie, zmiana, refleksja

Metody: praca z pytaniami badawczymi, autorefleksja

Formy pracy: praca w grupach, dyskusja, praca indywidualna

Środki dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć: w zależności od formuły

Przed zajęciami:

Rytuał Siyyum to uroczystość w judaizmie, która odbywa się po zakończeniu studiów nad określoną jednostką tekstu religijnego, taką jak Talmud, Miszna, czy inne żydowskie teksty święte. Słowo "siyyum" pochodzi z hebrajskiego i oznacza "zakończenie" lub "ukończenie". Jest to moment świętowania i uznania osiągnięcia przez uczniów. Rytuał Siyyum jest ważnym elementem w tradycji żydowskiej, który podkreśla wagę studiów religijnych i wspólnotowego świętowania duchowych osiągnięć.

Rytuał Siyyum może stanowić inspirację do pracy projektowej, zwracając naszą uwagę na znaczenie **celebracji momentów zakończenia wspólnej pracy**. Sercem tego podejścia jest uznanie, że zaszczerpienie w naszych uczniach i uczennicach poczucia spełnienia i mocy po projekcie wymaga odejścia o krok od treści, działań czy tematów, by przyjrzeć się, w jaki sposób to, co wspólnie robicie rezonuje w życiu nastolatków i jaki ma na nich wpływ. Spotkanie w duchu Siyyum uzupełni tradycyjną ewaluację, będącą nieodzowną częścią projektu. W tym przypadku uwaga uczniów i uczennic zostaje przekierowana na korzyści i osiągnięcia. Podobne podejście wzmacnia motywację i poczucie pewności siebie. Pozwala także zauważyć dobre strony projektu, nawet jeśli nie zakończył się on spektakularnym sukcesem. Wydobyć na światło dzienne tych działań, które mimo wszystko udało się przeprowadzić, pozwoli docenić uczniom i uczennicom skromniejsze osiągnięcia, podtrzymać ich wiarę w znaczenie małych kroków dla dużych zmian.

Spotkanie w duchu Siyyum wymaga przygotowania i namysłu. Część przygotowań poświęć na autorefleksję i pracę ze sobą, ponieważ w trakcie spotkania Twoja postawa i przekonanie będą miały kluczowe znaczenie. Jaki jest twój stosunek do przeprowadzonego projektu? Co twoim zdaniem udało się osiągnąć całej grupie, jak i pojedynczym osobom? Zapoznaj się z pytaniami widocznymi poniżej i odpowiedz sobie na nie, zanim zadasz je młodzieży..

Rytuał Siyyum obejmuje trzy części, które można modyfikować, w zależności od Twoich indywidualnych celów. Części te to: celebrowanie, integracja i wyjście w przyszłość.

Celebrowanie

Celebrowanie to **zwrócenie uwagi na wartość doświadczenia, jakie właśnie kończycie i wzbudzenie w uczestnikach i uczestniczkach projektu pozytywnych wspomnień z nim związanych**. Sama aktywność może mieć przeróżne formy (więcej na ten temat znajdziesz w prezentacji power-point na temat świętowania), zależne od tego, jak wyglądają wasze potrzeby i jaka była forma projektu.

Częścią celebrowania może być zaproszenie gości, którym będziecie mogli opowiedzieć o projekcie i o tym, co się udało w nim osiągnąć, a być może - jeśli są to partnerzy lub partnerki z zewnątrz - podziękować za to, że towarzyszyli wam w tej przygodzie. Praktyka wdzięczności jest istotną częścią rytuału Siyyum. Pozwala ona dostrzec uczniom i uczennicom wkład innych osób w ich osobisty sukces i dobrostan.

Pobudzanie wdzięczności jest rekomendowane także przez inne podejścia, np. psychologię pozytywną badającą uwarunkowania szczęścia. Traktuje ona wdzięczność jako tak zwaną "siłę charakteru", czyli cechę zwiększającą naszą satysfakcję z życiowych doświadczeń. Badania poświęcone skutkom przeżywania wdzięczności wskazują jednoznacznie, że koreluje ono z dobrym samopoczuciem i większym zadowoleniem z życia. Predyspozycja do odczuwania wdzięczności jest wymieniana jako czynnik chroniący przed depresją, zaburzeniami lękowymi oraz uzależnieniami, jest ona także silnie związana z prospołecznością i chęcią opiekowania się innymi (Trzebińska, 2008).

Dobra wiadomość jest taka, że wdzięczność można ćwiczyć i rozwijać, a jednym ze sposobów na to, może być świętowanie zakończenia projektu, nastawione na docenienie wkładu wszystkich zaangażowanych osób.

Pytania do wykorzystania do części **Celebracja**:

- Co w tym doświadczeniu przyniosło mi radość?
- Czego nauczyłem_łam się od innej osoby w zespole?
- Za co jestem wdzięczny_a?

Integracja

Istotną częścią świętowania w duchu Siyyum jest integracja w znaczeniu **uwewnętrznienia wniosków z projektu**. Jest ona w dużej mierze oparta na refleksji nad praktyczną nauką, która stała się ich udziałem. Zatrzymanie się w tym miejscu, by sprawdzić, co uczniowie wyciągnęli i zrozumieli z projektu, pozwoli na lepszą integrację wniosków z tego doświadczenia, jak też ich pogłębienie poprzez usłyszenie, jak różnie można przeżywać podobne sytuacje.

Integracja może polegać na opowiedzeniu sobie w parach albo mniejszych grupach o swoich indywidualnych zadaniach w projekcie i na wymianie wniosków, jakie zebraliśmy indywidualnie i jako zespół. Bardziej kreatywne podejście to stworzenie w mniejszych grupach wiersza, limeryku, piosenki, albo sketchu, który by podsumowywał doświadczenie.

Zdania do wykorzystania do części **Integracja**:

- Rzecz, o której myślałam_em inaczej przed projektem niż myślę teraz
- Wniosek/ lekcja, którymi podzieliłam_em się z inną osobą w trakcie projektu lub chcę się podzielić w przyszłości
- Coś co było dla mnie ważne przed projektem, coś co jest dla mnie istotne teraz

Wyjście w przyszłość

Ostatnia część rytuału Siyyum polega na **otwarcu uczniów i uczennic na kolejne doświadczenia edukacyjne w przyszłości**. W tej części rozbudzamy marzenia i plany, tak by rozwijać motywację do dalszych praktycznych doświadczeń czy też działań na rzecz innych. Refleksja wokół tego, co - zdaniem uczestników i uczestniczek - jeszcze jest do zrobienia w przyszłości pozwoli wydobyć dodatkowe pytania i aspiracje, które są doskonałym punktem wyjścia do kolejnego projektu społecznego.

Aktywności do przeprowadzenia w trakcie części Wyjście w przyszłość mogą polegać na burzy pomysłów wokół tego, co młodzi ludzie chcieliby zrobić w przyszłości, jakie pasje i zainteresowania chcieliby zgłębiać w kolejnym roku szkolnym.

Zdania/pytania do wykorzystania w części **Wyjście w przyszłość**:

- Temat/zagadnienie, które chciałbym_łabym zgłębić to
- Kolejna rzecz, której chciałbym_łabym się nauczyć to
- Do jakiego tematu chciałbyś_łabyś wrócić?
- Jedna osoba, którą chciałbyś_łabyś zaprosić do podobnych działań w przyszłości

ŹRÓDŁA:

- Rabbi Bovitz, R. A Pedagogy of Siyyum, źródło: [A Pedagogy of Siyyum - The Institute for Experiential Jewish Education \(iej.org\)](http://www.iej.org) dostęp: 25.05.2024
- Trzebińska. E., (2012) Psychologia pozytywna. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ŁośGraf

Więcej materiałów na stronie internetowej projektu: www.globalna.ceo.org.pl

Materiał powstał w ramach projektu „Krytyczne myślenie dla zrównoważonych społeczności” współfinansowanego przez Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU).

Scenariusz jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Centrum Edukacji Obywatelskiej. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o projekcie. Więcej o wolnych licencjach: <http://creativecommons.pl>.

Autorka: Karolina Giedrys-Majkut
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
tel. 22 622 00 89 www.ceo.org.pl
Warszawa 2024